

גליון

נועם אמרים

דברי אלקים חיים
שנשמעו מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת דברים - חזון תשב"ה
גליון תרמ"ד

מכון

נועם אמרים

להוצאת ספרי רבוה"ק
קרית ישמח משה
סאסוב

- זמנים לפרשת דברים -

הדלקת נרות מוצאי שבת ר"ת		
8:51	7:18	ישמח משה
8:52	7:00	ירושלים
8:53	7:10	ביתר
10:01	8:19	לונדון
9:23	7:51	ניו יורק
9:18	7:46	שיקאגו

העורכים העוסקים במלאכת הקודש:

הרה"ג ר' אברהם מאיר פרנס שליט"א

הרה"ג ר' גמליאל הכהן דבינוביץ שליט"א מו"צ וסח"ס גם אני אודך

הרה"צ ר' יהודה טרייטל בראנדסדארפער התנא רבי נשיאה שליט"א

חברי המכון:

הר"ד אהרן וורטהיימר הי"ד

הר"ד אליעזר קפלן הי"ד

הר"ד אפרים פישל וורטהיימר הי"ד

הר"ד חנוך אלימלך גרינפלד הי"ד

הרה"צ ר' יחיאל קליין שליט"א

הפצת הדא"ח לזיכוי הרבים - כל הזכויות שמורות ©

לקבלת הגליון כל שבוע באימייל שלחו הודעה ל: dtsassov@gmail.com

פרשת תשפ"ד ~ סיעור פרקי אבות פרק ג משנה טו

יסודי תורה ועבודה תמורת יסודי הגוף

יבאר כי כאשר נכשל האדם בחטאים ועוונות, צריך הוא לטהר את נפשו מזוהמת אלו החטאים, ולתכלית זו מביא השי"ת יסודים על האדם כדי לזכרו ולקדשו, אמנם הבחירה נתונה ביד האדם אם יהיו אלו יסודי הגוף, או שימיר אותם ליסודי תורה ועבודה, להתייגע ולעמול בתורה מתוך עמל ויגיעה ולהתאמץ בכוונת התפילה וכדו', וזוה יצא ידי חובת היסודים ויזכה לשפע טובה וברכה

בערכין (טו.). 'בין פארן ובין תפל ולבן' אמר רבי יוחנן חזרנו על כל המקרא ולא מצינו מקום ששמו תופל ולבן, אלא הוכיחן על הדברים שתפלוה על הזמן שהוא לבן, שאמרו (במדבר כא ה) 'ונפשנו קצה בלחם הקלוקל', ועל מה שעשו במדבר פארן על ידי המרגלים. 'וחצרות' במחלוקתו של קרח, דבר אחר אמר להם היה לכם ללמוד ממה שעשיתי למרים בחצרות בשביל לשון הרע, ואתם נדברתם במקום. 'ודי זהב' הוכיחן על העגל שעשו בשביל רוב זהב שהיה להם, שנאמר (הושע ב י) 'וכסף הרביתי לה וזהב עשו לבעל'.

יש לידע מהו הדמיו בדברים לדורות עולם

אמנם בוודאי כל דברי תורתנו הק' נצחיים המה, ואם האריכה התורה הק' לפרט את כל המקומות הללו, בוודאי יש בהם מוסר

משה רבינו הוכיח את בני ישראל על כל מה שחטאו במדבר

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וחצרות ודי זהב (א א.). ופרש"י הק' כי לפי שהן דברי תוכחות, ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל, וזהו אמרו 'במדבר' כי באמת לא במדבר היו אלא בערבות מואב, ומהו 'במדבר', אלא בשביל מה שהכעיסוהו במדבר שאמרו (שמות טז ג) 'מי יתן מותנו' וגו'. 'בערבה' בשביל הערבה שחטאו בבעל פעור בשטים בערבות מואב. 'מול סוף' על מה שהמרו בים סוף בבואם לים סוף, שאמרו (שם יד יא) 'המבלי אין קברים במצרים', וכן בנסעם מתוך הים, שנאמר (תהלים קו ז) 'וימרו על ים בים סוף' כדאיתא

'ובטוב העולם נידון' משמע שלעולם תהיה הטובה 'והכל לפי רוב המעשה' משמע שתלוי במעשי האדם

וכן בהמשך דבריו מצינו כזאת, שחזר ואמר 'ובטוב העולם נידון' ומשמע שבכל אופן ידון השי"ת את העולם בטוב, ואף אם הנבראים לא ילכו בדרך הטוב והישר יטה הקב"ה כלפי חסד וינהיג את עולמו בחסד וברחמים, ומיד חזר ואמר כי 'הכל לפי רוב המעשה' והינו שהכל תלוי במעשי בני האדם בזה העולם, ואם חלילה לא יטיבו דרכיהם ומעשיהם, לא ינהיג השי"ת עמהם בטובה אלא בהיפוכה ח"ו, ושוב נמצא כי סתרי דבריו אהדדי, וכל דבריו צריכים ביאור רב.

כשחלה רבי אליעזר אמרו לו התנאים דברי ניהומים וד"ע אמר 'חביבין יסודין' וביקש ד"א לשמוע את דבריו

וכדי לבוא לביאור הדברים, נקדים ונביא מעשה נפלא שהובא בגמ' (סנהדרין קא). שבשעה שחלה רבי אליעזר, נכנסו ארבעה זקנים לבקרו, רבי טרפון ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא, נענה רבי טרפון ואמר טוב אתה לישראל מטיפה של גשמים, שטיפה של גשמים בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא, נענה רבי יהושע ואמר טוב אתה לישראל יותר מגלגל חמה, שגלגל חמה בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא, נענה רבי אלעזר בן עזריה ואמר טוב אתה לישראל יותר מאב ואם,

השכל הנוגע אף לדורות עולם, וצריכים אנו למשכוני נפשן להבין ולהשכיל בהם רמיזא דחכמתא לדעת את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה.

'הכל צפוי, והרשות נתונה, ובטוב העולם נידון, והכל לפי רוב המעשה'

וכדרכינו בשבועות אלה, נבוא לקיים מנהגן של ישראל, ללמוד ולהגות בפרקי אבות כתקנת הקדמונים, וז"ל המתני' (אבות פרק ג משנה טו) 'הכל צפוי, והרשות נתונה, ובטוב העולם נידון, והכל לפי רוב המעשה', ודברים אלו המשך מדברי משנתו של התנא האלקי רבי עקיבא, כמבואר במשניות שם.

'הכל צפוי' משמע שהכל צפוי מתחילה 'והרשות נתונה' משמע שישנה בחירה ביד האדם

ויל"ד בדבריו אלו, דלכא' הני מילי סתראי נינהו ואי רישא לאו סיפא ואי סיפא לאו רישא, כי בתחילה פתח ואמר כי 'הכל צפוי' והיינו שכל מעשי האדם גלויים וידועים לפני ה' מראש ומקדם, וכל מעשי האדם אשר יעשה צפוי וגלוי לפניו ית', ומיד חזר ואמר 'והרשות נתונה' והיינו שישנה בחירה חפשית ביד האדם כדת מזה לעשות, ויכול להטות דרכיו לטובה או להיפך ח"ו, וסתרי דבריו אהדדי.

צ"ב למה בזמן כזה אמר ד"ע דברי מוסר דחביבין יסודין והיאך זה דווקא דברים אלו נשאו חן בעיני ד"א

ואלו הדברים נפלאו בעין כל רואה, כי רבי אליעזר היה חולה ושכיב מרע ומסובב ביסורין, ולכן פתחו שאר כל הזקנים לנחמו בדברים ולהפליג בשבחו, ולעומתם התנא רבי עקיבא עמד ודיבר אליו דברי תוכחה אשר חביבין יסורין ועל ידם יזכה האדם לשוב למוטב ולתקן דרכיו, ואעפ"כ ביקש רבי אליעזר לשמוע רק את דברי תלמידו רבי עקיבא, וצריכים אנו לידע טעמו ונימוקו של רבי עקיבא אשר בזמן קשה כגון זה מצא לנכון לומר דברים קשים כגידין, ודווקא דברים אלו נשאו חן בעיני רבי אליעזר.

טענת משה רבינו 'למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני' היא מחודשת מאוד

עוד זאת נקדים ונבוא להתבונן במקראי קודש הכתובים בסוף פרשת שמות, אשר מבואר בפסוקים שם ששלח הקב"ה את משה רבינו לדבר אל פרעה להוציא את בני ישראל מארץ מצרים, ואחר שדיבר אליו הוסיף פרעה והכביד את עולו על בני ישראל באמרו כי נרפים המה מעבודתם ולכן לא יוסיפו עוד לתת להם קש לתבן, ואזי כתיב (שמות ה כב-כג) 'וישב משה אל ה' ויאמר ה' למה זה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני, ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם

שאב ואם בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא, נענה רבי עקיבא ואמר חביבין יסורין, אמר להם [רבי אליעזר] סמכוני ואשמעה דברי עקיבא תלמידי, שאמר חביבין יסורין.

רבי עקיבא ביאר מנא ליה דחביבין יסודין

אמר לו, עקיבא, זו מנין לך, אמר מקרא אני דורש 'בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלים [וגו'] ויעש הרע בעיני ה'" (מלכים ב, כא א-ב), וכתוב (משלי כה א) 'גם אלה משלי שלמה אשר העתיקו אנשי חזקיה מלך יהודה', וכי חזקיה מלך יהודה לכל העולם כולו לימד תורה, ולמנשה בנו לא לימד תורה, אלא מכל טורח שטרח בו, ומכל עמל שעמל בו לא העלהו למוטב אלא יסורין, שנאמר (דה"י ב, לג י-יא) 'וידבר ה' אל מנשה ואל עמו ולא הקשיבו ויבא ה' עליהם את שרי הצבא אשר למלך אשור וילכדו את מנשה בחיים ויאסרוהו בנחשתים ויוליכוהו בבלה', וכתוב (שם פס' יב-יג) 'וכהצר לו חלה את פני ה' אלקיו ויכנע מאד מלפני אלקי אבותיו, ויתפלל אליו ויעתר לו וישמע תחנונו וישיבהו ירושלים למלכותו וידע מנשה כי ה' הוא האלקים', הא למדת שחביבין יסורין [עכ"ל].

הזה והצל לא הצלת את עמך, והוא דבר מחודש מאוד, שלא בא משה רבינו לדבר בהכנעה ושפלות לפני ה', אלא כביכול בא בחוזק יד לטעון לפני ה' 'למה זה שלחתני, וצריכים אנו להבין את עומק טענת משה רבינו בדבריו אלו.

עוד צ"ב שהשי"ת אמר לו רק כי מכאן ואילך תהיה גאולה לבני ישראל ולא השיבו דבר על שאלתו

ועוד זאת מבואר בקראי שם (ו א-ה) אשר אחר שדיבר משה רבינו כזאת לפני ה', אזי 'ויאמר ה' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו, ואח"כ המשיך השי"ת ודיבר אליו את כל נבואת הגאולה ממצרים וד' לשונות של גאולה, והדבר תמוה כי הרי בדברים אלו לא השיב השי"ת כלל על טענתו של משה רבינו, ורק הבטיח לו על העתיד לבוא מכאן ואילך, שעתיד הוא לגאלם ולהוציאם מתחת יד מצרים ביד חזקה ובזרוע נמויה, ועדיין לא נתיישב בזה טענת משה רבינו שטען על העבר, 'למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני'.

משה רבינו כביכול לא השיג והבין את דברי רבי עקיבא

וביאור כל זה הענין הוא, כי הנה אי' בגמ' (מנחות כט:): 'אמר רב יהודה אמר רב בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות' – שכתב 'תגין'

על גבי אותיות התורה שנראים ככתרים לאותיות], אמר לפניו רבש"ע מי מעכב על ידך – כלומר, למה תמרח לעשות כן ומי עתיד ללמדו], אמר לו אדם אחד יש שעתיד להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות, אמר לפניו רבש"ע הראהו לי, אמר לו חזור לאחורך, הלך וישב בסוף שמונה שורות – הם שורות צדיקים שלומדים תורה מפי הקב"ה במתיבתא דרקיעא], ולא היה יודע מה הן אומרים – שלא הבין מה היו לומדים ואומרים שם], תשש כחו, כיון שהגיע לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו רבי מנין לך, אמר להן הלכה למשה מסיני, נתישבה דעתו – של משה רבינו], חזר ובא לפני הקב"ה, אמר לפניו רבונו של עולם יש לך אדם כזה [היינו ר' עקיבא], ואתה נותן תורה על ידי, אמר לו שתוק כך עלה במחשבה לפני [עכ"ל].

מחמת חטא העגל זכה משה רבינו להשיג רק מ"ט משערי בינה ולא זכה להשיג את השער הנו"ן

ופנימיות הענין פי' בסה"ק, כי הנה מבואר בגמ' (ר"ה כא:): אשר חמישים שערי בינה נבראו בעולם, וכולן ניתנו למשה חסר אחד, שנאמר (תהלים ח ו) ותחסרהו מעט מאלהים [עכ"ל], אך באמת משה רבינו מצד עצמו ראוי היה להשיג את כללות כל החמישים שערי בינה, ובשעה שעלה משה רבינו למרום לקבל את הלוחות הראשונות זכה בתחילה להשיג את כולם, אלא שבשעה

בחיינו את הארת השער הנו"ן, וזאת נרמז בדברי הכתוב 'זכ"ל יקר ראתה עינו' אשר תיבת 'כל' עולה כמנין חמישים, אשר כולם זכה והשיג ו'ראתה עינו'.

הכתרים שקשר הקב"ה לאותיות ירמזו אל השער הנו"ן שיזכה ר"ע להשיג

ובזה בין תבין סוד המעשה הנזכר בדברי הגמ' הנ"ל, כי סוד אותם הכתרים שהיה הקב"ה קושר לאותיות, ירמזו להשגת אור השער הנו"ן, ועל זה תמה משה רבינו ואמר 'מי מעכב על ידך' היינו כי מי הוא זה ואיזה הוא אשר יזכה להשיג מדריגה עליונה ורמה זו, וענה לו השי"ת כי לסוף כמה דורות עתיד לעמוד רבי עקיבא בן יוסף והוא אשר יזכה להשיג שלימות מדריגה זו.

השורה השמינית ירמזו לספירת הבינה מתתא לעילא שבה נשדשה השגת ר"ע

ובשמעו כזאת ביקש מאת השי"ת 'הראהו לי', ואמר לו השי"ת 'חזור לאחורך', ואזי 'הלך וישב בסוף שמונה שורות ולא היה יודע מה הן אומרים', והפנימיות בזה הוא כי כאשר תחשוב את מנין עשרת הספירות מתתא לעילא 'מלכות יסוד הוד נצח תפארת גבורה חסד בינה חכמה כתר', תראה כי הספירה השמינית היא ספירת הבינה, וזאת רמז לו השי"ת באמרו 'חזור לאחורך' היינו שיחשוב את מנין הספירות מתתא לעילא, וכאשר הגיע לסוף שמונה שורות היא ספירת הבינה, אזי ראה והבין כי גדלה מדריגת רבי

שחטאו ישראל בעגל א"ל הקב"ה למשה רבינו 'לך רד כי שחת עמך' (שמות לב ז) ודרז"ל (ברכות לב). רד מגדולתך, והיינו שירד ממדריגתו העליונה שעמד בה שהיה השער הנו"ן העולה כמנין 'לך', וממנה ירד וילך לו להשיג רק את מ"ט שערי הבינה, וזהו בחי' 'ותחסרהו מע"ט מאלקים' נוטריקון מ"ט ע', היינו שמכאן ואילך זכה להשיג בע' פנים לתורה רק את בחי' מ"ט השערים ולא את השער הנו"ן.

בעת ההסתלקות עלה משה רבינו ל'הר נב"ו' נוטריקון 'נ' בו' והשיג את השער הנו"ן

אמנם דברים אלו אמורים רק בימי חיי משה רבינו, אולם בשעה שקרבו ימיו להסתלק מן העולם, אמר לו השי"ת (דברים לב מט) 'עלה אל הר העברים הזה הר נבו', ופי' בסה"ק (ראה מגלה עמוקות רנ"ב אופנים ל'ואתחנן' אופן יב, ועוד) שבאותה השעה זכה להשיג את הארת השער הנו"ן, וזהו בחי' 'הר נב"ו' נוטריקון 'נ' בו'.

רבי עקיבא זכה להשיג ולדאות את כל הנ' שערים כמנין 'כ"ל'

ולעומתו אצל התנא הקדוש רבי עקיבא מצינו שדרשו רז"ל (במדב"ר יט ו; תנחומא חוקת ה, ועוד), כי דברים שלא נגלו למשה נגלו לר"ע וחביריו, 'וכל יקר ראתה עינו' (איוב כה י) זה רבי עקיבא וחביריו [עכ"ל], ורמזו בזה כי התנא הקדוש רבי עקיבא זכה להשיג

י"ג י"ח שורות' וירמוז לי"ח' השורות שבהם נכתבה בתורה הסתלקות משה רבינו

ומצאתי בספ"ק 'מעשה רוקח' שהביא בשם מדרש, שחזר משה רבינו לאחריו עד שבא וישב לסוף השורה ה'שמונה עשר', ולפי דרכנו יש לבאר גם גירסא זו, כי כאשר נתבונן בגליון הספר תורה נראה ששמונה פסוקים אלו נכתבו ב'שמונה עשר' שורות בדקדוק נמרץ, לרמוז ולהורות כי באותה העת זכה משה רבינו להשיג את השער הנו"ן בשלימות.

אותיות אלו השמונה פסוקים עולין במנין 'רבי עקיבה' (עה"א ועה"ב)

ועוד זאת תראה נפלאות מתורת ה', כי כאשר נבואה חשבון ונמנה את האותיות הכתובות באלו השמונה פסוקים, יעלה מניינם ל'ת"ח' אותיות אשר הוא כמנין 'רבי עקיבה' (עה"א ועה"ב) חושבנא דדין כחושבנא דדין, כי באותה השעה זכה משה רבינו להשיג את השער הנו"ן בשלימות ולבוא למדריגת התנא רבי עקיבא.

בעת חטא אדה"ד נתפזרו הדבה נשמות קדושות והם באו וירדו תחילה בנשמות אנשי דוד אנשי

והנה כבר הזכרנו בדברינו פעמים הרבה את אשר גילה בקדשו מרנא ה'מגלה עמוקות' זי"ע (רנ"ב אופנים ל'ואתחנן' אופן רלו,

עקיבא, כי הוא עצמו לא זכה להשיג אלא מ"ט שערים מנ' שערי בינה, ואילו רבי עקיבא זכה להשיג אף את השער הנו"ן, ולכן 'לא היה יודע מה הן אומרים' כי לא בבחי' זו לא היתה לו כביכול הבנה והשגת. ואך מ"מ לבסוף גם רבי עקיבא הודה ואמר כי ישנם דברים בידו שהם 'הלכה למשה מסיני', כי סו"ס נתינת התורה לעם ישראל היתה ע"י משה רבינו, וכזה גדלה מעלת משה רבינו יותר ממדריגת ר"ע ואכהמל"ב.]

הסתלקות משה רבינו נכתבה ב'שמונה' פסוקים כי באותה השעה זכה להשיג את שלימות שערי ה'בינה' הספירה השמינית

ובלכתך בדרך הזאת באר יתבאר לנו עוד, כי מצינו שב'שמונה' הפסוקים האחרונים שבתורה (דברים לד ה-יב) נתפרש כל ענין מיתת משה רבינו, ולדרכנו יבואר היטב, כי הרי בשעה שנסתלק משה רבינו מן העולם זכה לעלות ל'הר נב"ו' ולהשיג את השער הנו"ן בשלימות כנ"ל, ולכן נכתבה כל סדר מיתתו ב'שמונה' פסוקים, לרמוז ולהורות כי באותה השעה זכה להשיג את כללות כל חמישים שערי בינה שהיא הספירה השמינית מתתא לעילא כנ"ל.

מעשיהם יותר ויותר, עד שחזרו ובאו
בנשמות אנשי דור הפלגה, וגם באותה עת
לא נתקנו אלא באו למרוד בה', וחזרו ובאו
בנשמות אנשי סדום, וגם באותה השעה
קלקלו מעשיהם כדכתיב (בראשית יג יג)
'ואנשי סדום רעים וחטאים לה' מאוד', עד
שנצרכו לשוב ולהתגלגל ולירד למצרים.

'בדמעתי ערשי אמס"ה' נוטריקון 'א'נוש מ'בול ס'דום ה'פלגה'

ולכל אלו הגלגולים רמז דוד המלך ע"ה,
באמרות קדשו בספר בתהלים (ו ז) 'וגעתי
באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי
ערשי אמס"ה, אשר תיבת 'אמס"ה' נוטריקון
'א'נוש מ'בול ס'דום ה'פלגה', כי נשמות אלו
ירדו ונתגלגלו ובאו בכל הדורות הללו,
ותמורת שיבואו לידי תיקון, עוד הוסיפו חטא
על פשע ונתקלקלו יותר ויותר.

דוד יורדי מצרים נצרכו לזיכוך רב בקושי השעבוד כדי לתקן את כל חטאיהם בכל הגלגולים הללו

ומהאי טעמא נצרכו אותם הנשמות
להשתעבד בגלות המר בארץ מצרים,
'זיעבידו מצרים את בני ישראל בפרך,
וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר
ובלבנים ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם
אשר עבדו בהם בפרך' (שמות א יג-יד), כי
מאחר שגדלה חטאתם עד לשמי שמים מכל
אותם הגלגולים, על כן נצרכו להזדכך זיכוך
אחר זיכוך להסיר מעליהם את כל טומאת

ועוד) כי דוד יורדי מצרים היו נשמות שכבר
נתגלגלו ובאו כמה וכמה פעמים בעולם, כי
בשעה שנפל אדה"ר וחטא בעה"ד טו"ר
ונתגרש מגן עדן, אזי נפלו ונתפזרו הרבה
ניצוצי קדושה ונשמות קדושות ועליונות,
ואותם הנשמות הקדושות שנתפזרו צריכין
היו לשוב ולבוא אל תיקונם ומעלתם, ולכן
ירדו ובאו תחילה באנשי 'דור אנוש', אלא
שבאותה השעה לא תקנו את מעשיהם
ואדרבה הוסיפו קלקול על קלקולם, עד שכעס
הקב"ה עליהם והציף את מי ים אוקיינוס
והחריב שליש מן העולם, כמבואר במדרש
רבה (פ' נח) שבתחילה היה כל הישוב על פני
הארץ מחובר כאחד, וכל הארצות היו
מחוברים יחדיו עד שיכלו לנסוע ולילך
ממקום למקום, ורק אחר שחטאו דור אנוש
הציף הקב"ה והביא על הארץ את מי ים
אוקיינוס, ובזה נפרדו הארצות זו מזו עד
שכל אחד עומדת לעצמה, והוא דבר הנראה
בחוש עד עצם היום הזה, אשר במקום פירוד
הארצות זו מזו נראה וניכר איך שכולם
מתאימות אלו עם אלו, כי בתחילה היו כולם
מחוברות כאחד.

אח"כ חזרו וירדו באנשי דוד המבול ודוד הפלגה ובאנשי סדום ובכל זאת לא נתקנו

ואחר שקלקלו מעשיהם בדור אנוש
ונטרדו מן העולם, חזר הקב"ה והוריד והביא
נשמות קדושות אלו באנשי דור המבול, וגם
באותה השעה לא נתקנו והוסיפו וקלקלו

'חביבין יסודין' עולה כמנין 'רבי עקיבה' (עה"א ועה"ב) כי על ידם יזכה לבוא אל התיקון

ולכן בשעה שבא לבקר את רבי אליעזר בחליו, לא הלך בדרך שאר התנאים לנחם את רבי אליעזר ולספר בשבחו, אלא אדרבה הזכיר ואמר כי 'חביבין יסורים', ורמז לדבר תמצא כי מנין תיבות אלו 'חביבין יסורים' עולין במכוון 'ת"ח' כמנין האותיות שב'שמונה' הפסוקים האחרונים שבתורה כנ"ל, שהם מנין 'רבי עקיבה' (עה"א ועה"ב) כנ"ל, ואף התנא רבי אליעזר הסכים עם דרכו ושיטתו, ולכן מיד בשמעו את דבריו נענה ואמר 'סמכוני ואשמעה דברי עקיבא תלמידי שאמר חביבין יסורין', ושאלו אותו מנין למד זאת וכו', כי הני תנאי סבירא להו אשר רק ע"י יסורים יזכה האדם לכפרת עוונות, ולכן חביבין היו עליהם היסורים כדי למרק את עוונותיהם ולהזדכך מכל שמץ פגם ועון.

'שלה נא ביד' (עה"ת) עולה כמנין 'רבי עקיבה' (עה"א ועה"ב) כי ביקש לשלוח ביד ר"ע בדרך של 'חביבין יסודין'

ובתחילה סבר משה רבינו כי כן היא המידה והדרך הרצויה לפני ה', כי הרי אלו הנשמות נתלכלכו בחטאים ועוונות קשים ומרים, וצריכים היו להזדכך בזיכור אחר זיכור למרק את כל חטאיהם, וממילא סבר משה רבינו כי האופן והדרך אשר בה יזכו

והלאת עוונותיהם, וכאשר העיד ואמר הכתוב (דברים ד כ) 'ואתכם לקח ה' ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים', ונמשלה מצרים ל'כור הברזל' שהוא תנור לוהט בחום עצום ורב, אשר בשעה שמטילין בו את הברזל המעורב בפסולת, נשרף כל הפסולת עד שנשאר הברזל מלובן ונקי מכל סיגים, וכן על זה הדרך נצרכו בני ישראל להתלבן במצרים מכל סיגי העוונות שדבקו בהם, ולפיכך נצרכו לירד ולהשתעבד למצרים בקושי השעבוד רב ועצום מאוד, עד שבאמת חלקים גדולים מבני ישראל לא זכו לצאת ממצרים ומתו בשלשת ימי אפילה, ונשארו רק בני ישראל הנאמנים לה' נקיים וזכים מכל סיג ושמן עון.

'שלה נא ביד תשלח' ביד רבי עקיבא שמצד הבינה שודש הגבורה

ומשה רבינו ידע את כל הדברים האמורים, ולכן כאשר בא הקב"ה וביקש לשלחו להוציא את בני ישראל מארץ מצרים, נענה ואמר לפני ה' (שמות ד יג) 'שלח נא ביד תשלח', ודרז"ל (עי' ילקו"ש שמות רמז קעג, והובא הרבה בסה"ק) שביקש שישלח השי"ת במקומו את התנא רבי עקיבא, ופנימיות כוונתו היתה, כי הנה דרכו והילוכו בקודש של התנא רבי עקיבא היתה מצד הדין והגבורה, וכמו שנתבאר שהיה מושרש במידת הבינה העליונה אשר מינה דינין מתעריין, ועליה נאמר (משלי ח יד) 'אני בינה לי גבורה'.

ולילך לדבר לפני פרעה, היתה בעבור תהיה ההנהגה עם בני ישראל בדרך של רחמים וחסדים, ויזכו לצאת במהרה מתחת שעבוד יד מצרים לחירות עולם, ועתה ראה משה רבינו כי לא נתקיימה רצונו ומחשבתו, ואדרבה 'מאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה', ובאמת נקט השי"ת כדרכו ושיטתו של רבי עקיבא להכביד את העול על ראשי עם בני ישראל, ולהוסיף ולהביא עליהם קושי השעבוד יותר ויותר כדי להביאם לשלימות הזיכוך והתיקון, וממילא חזר וטען לפני ה' 'למה זה שלחתני', ולמה זה לא שלחת את השליחות כאשר בקשתי 'שלח נא ביד תשלח' ביד רבי עקיבא.

'הרע לעם הזה' עולה כמנין 'דבי עקיבה' (עה"א ועה"כ) עם מנין תיבת 'דבא' שידמוז לתשובה

וכל זה נרמז בדברי משה רבינו, כי הנה רבי עקיבא סבר ש'חביבין יסורים' כי על ידם יזכה האדם להתעורר ולשוב בתשובה על כל חטאיו ופשעיו, והוא כענין דכתיב (תהלים צ ג) 'תשב אנוש עד דבא' ודרז"ל (רות רבה ו ד) עד דכדוכה של נפש, כי על ידי היסורים יזכה אנו"ש לשו"ב בתשובה עד דכדוכה של נפש ולתקן את כל אשר חטא ופגם במעשיו הרעים, וזאת רמז משה רבינו באמרו 'ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה', כי כאשר נבואה חשבון ונמנה את התיבות 'הרע לעם הזה', יעלה החשבון במכוון כמנין הנ"ל של 'רבי עקיבה' (עה"א ועה"כ) עם מנין

נשמות אלו לבוא לידי תיקונם, הוא רק ע"י קושי השעבוד וריבוי היסורים, ולכן עמד וביקש מלפני ה' 'שלח נא ביד תשלח' והיינו שישלח ביד רבי עקיבא וכפי דרכו ושיטתו להביא יסורים וקשיים על האדם כדי לזככו ולתקנו, ורמז לדבר תמצא כי מנין תיבות אלו 'שלח נא ביד' (עה"ת) עולין ג"כ 'ת"ח' כמנין האותיות שב'שמונה' הפסוקים האחרונים שבתורה כנ"ל, שהם מנין 'רבי עקיבה' (עה"א ועה"כ) כנ"ל.

'משה רעיא מהימנא' צריך להנהיג את בני ישראל בחסד וברחמים

אך באותה השעה בא השי"ת ולמדו דעת, כי לא זו הדרך ולא זו העיר לילך בה, וצריכים להמשיך חסדים ורחמים על בני ישראל, ומחאי טעמא נקרא שמו 'משה רעיא מהימנא' כי צריך להנהיג את בני ישראל מתוך רחמנות גדולה ובסבלנות יתירה לדאוג להשלים להם כל צרכיהם ברוחניות ובגשמיות, ולכן בחר השי"ת דייקא במשה רבינו שילך לדבר לפני פרעה להוציא את בני ישראל מארץ מצרים, ולא שלח שליחות זו ביד רבי עקיבא.

בדאות משה רבינו שע"י שליחותו נוסף קושי השעבוד מיד חזר וטען 'למה זה שלחתני' ולא את ר"ע

ומעתה יתבארו כמין חומר דברי משה רבינו וטענותיו לפני ה', כי הרי עיקר טעמו וסברתו של משה רבינו לקבל את דברי ה'

ביסורים טובים כיגיעת התורה בהתאמצות להבין את לימודו, ולאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא, או שיתייגע לכוון בשעת תפילתו וכדומה לזה, ומעלה גדולה ישנה ביסורים כגון אלו אשר מצד הקדושה, כי הם לא ימנעו את בני ישראל מלימוד התורה, אלא אדרבה ירבו את עסק התורה בקרב בני ישראל ועוד יקרבו את הגאולה השלימה על ידם.

ע"י היגיעה בתורה ועבודה יזכה האדם להזדכך ולהטהר מעוונותיו

כי בשעה אשר איש ישראל יושב והוגה בתורה"ק ביגיעה עצומה, ומתאמץ להבין א שטיקל גמ' וביאור דברי התוס', או כאשר הוא מתגבר לקום משנתו מבעוד יום, לילך לביהמ"ד להתפלל ולומר פרקי תהילים ולעסוק בעבודת הבורא, בוודאי יזכה להזדכך ולהתקדש בקדושה של מעלה, ובכח יסורים אלו יזכה לתקן את כל אשר הטא ועיוות במעשיו הרעים, ויבוא לשלימות תיקונו ומעלתו, עד שאף יזכה בכח יסורים אלו לקרב את הגאולה השלימה, וכל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועל דרך ארץ (אבות פ"ג מ"ה).

לקום משנתו אפילו עשר מינוט לפני זמנו, בוודאי ליסורים גדולים יחשבו אצלו, עד שיזכה בזה לתקן את כל חטאיו ופשעיו ויזכה לשלימות התשובה.

תיבת 'דכא', כי זאת היתה עיקר טענת משה רבינו לפני ה', אשר מאחר שבכח דבריו לפני פרעה הרע לעם הזה והוסיף להביא עליהם קושי השעבוד, ממילא 'למה זה שלחתני' לדבר אל פרעה ולא שלחת את רבי עקיבא.

באמת חביבין יסורים כי על ידם יזכה האדם להטהר מעוונותיו

ועל דבריו אלו בא הקב"ה ולמדו את הדרך אשר ילך בה להנהיג את ישראל כראוי וכנכון, כי הנה באמת מעיקר הדין צדקו מאוד דברי רבי עקיבא, כי האדם שנכשל ונפל בחטאים ועוונות רח"ל, צריך הוא לעמול ולהתייגע עד למאוד לזכך ולטהר את נפשו מטומאת וזוהמת העון שנדבקה בו, ולכן בעלמא 'חביבין יסורין' הבאים על האדם, כי על ידם יזכה להזדכך ולהתקדש ולשוב אל ה' בכל לבו ונפשו.

יכול האדם להמיר את היסורים ליסורי תורה ועבודה ובהם יצא ידי חובתו

אולם עתה בא השי"ת וגילה למשה רבינו, כי באמת אין זה מן ההכרח שיבואו על האדם יסורי הגוף חלילה, אלא ניתן להחליפם ולהמירם ביסורים אחרים, כי תמורת שיצטרך האדם לרעוב ללחם או לסבול חולי ומכאוב חלילה, יכול הוא להמירם

א. והדברים אמורים ביתר שאת לבחורי החמד צעירי הצאן, כי התאוה הגדולה ביותר של בחור הוא לשקוע בשינה עריבה ומתוקה זמן זמנים טובא, ואם יתגבר

בתשובה השי"ת למשה רבינו נרמז כי ע"י עסק התורה והתפילה יזכו ג"כ לכפרה וגאולה

ועתה הביטה וראה נפלאות ונוראות מתורת ה', היאך נרמזו דברים אלו בדברי תשובת השי"ת למשה רבינו, כי כאשר נבואה חשבון ונמנה את כל דברי תשובת השי"ת למשה רבינו 'עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו, וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני הוי"ה עולה במכוון ובדקדוק נמרץ כמנין 'שמע קולנו הוי"ה אלהינו חום ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון את תפלתינו' 'השיבנו הוי"ה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם' עם תוספת מנין תיבת 'קץ' אשר עליה סובבים כל בקשתינו שיהיה 'סוף וקץ לכל צרותינו' ונזכה לק"ץ הגאולה, חושבנא דדין כחושבנא דדין, כי זאת ביקש השי"ת ללמדו דעת כי תמורת להביא יסורים על בני ישראל ח"ו, יכולים לצאת ידי חובה ע"י תפילות ותחנונים לפני ה' ביגיעה ובהתאמצות לכוין בהם כראוי, או ע"י יגיעת התורה והעסק והעמל בה, וגם בזה יזכו לבוא לשלימות התיקון והזיכוך לכפר על כל עוונותיהם ולהחיש להם קץ גאולה וישועה.

העולם נברא במידת הדין אמנם הבחירה ביד האדם לצאת ידי חובתו ביסודי התורה והעבודה

ובזה בין תבין עומק דברי רש"י הק' בריש פ' בראשית, במאה"כ (בראשית א א) 'בראשית ברא אלקים', שלא נאמר 'ברא הוי"ה' אלא 'ברא אלקים', שבתחילה עלה במחשבה לבראתו במדת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, הקדים מדת רחמים ושתפה למדת הדין, והיינו דכתיב (שם ב ד) 'ביום עשות הוי"ה אלקים ארץ ושמים' [עכ"ל], כלומר שרימזה התורה לאדם, כי העולם נברא במידת הדין וצריכים לסבול יסורים לכפר העוונות. אולם קורא השי"ת לבני ישראל ונותן את הבחירה בידם לעסוק בתורה ובתפילה ביגיעה, ובאם לאו יהיו מוכרחים חלילה לסבול יסורי הגוף.

בני ישראל המקושרים ואחוזים בתורה אינם צריכים להתיירא מבני ישמעאל כי כבר יצאו יד"ח בעמל התורה

והוא דבר הנראה בחוש בימינו אלה, אשר במדינת הרשע שאנו שרויים בה, נטפלו לבני הישיבות להפריעם מלימוד התורה, ומיד גירו בעצמם גויי הארצות לפתוח נגדם במלחמות וטילים ומכת חרב והרג ואבדן רח"ל, כי מי שנעקר מן התורה מיד מזמין עליו בידיים יסורים חלילה, ואנו שזכינו להגות בתורה ובתפילה ביגיעה מתוך הדחק ב"ה לא ניזוק אחד מכל אלפי הטילים שנפלו מכל צדדינו, כי ההוגה בתורה ומתאמץ בתפילה אין לו לפחד כלל מן הישמעאלים ימ"ש, כי בזה פודה הוא את יסורי הגוף ביסורי היגיעה וההתאמצות

ידי חובתו, ושוב לא יצטרך לקבל יסורים ואך טוב וחסד ירדפוהו כל הימים.

בדברי רבי עקיבא אלו נרמזה תשובת השי"ת למשה רבינו על טענתו

והביטה וראה נפלאות מתורתו ית', כי כאשר נבואה חשבון ונמנה את כל דברי רבי עקיבא במשנה זו 'הכל צפוי והרשות נתונה ובטוב העולם נדון והכל לפי רוב המעשה', ונצרף אליהם את מנין התיבות 'והערב נא הוי"ה אלקינו את דברי תורתך בפינו' שירמוז לריבוי העסק והעמל והיגיעה בתורה הק', יעלה החשבון בדקדוק נמרץ כמנין הפסוקים הנ"ל של תשובת השי"ת למשה רבינו 'עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו, וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני הוי"ה' חושבנא דדין כחושבנא דדין, כי כל זאת גילה ואמר השי"ת למשה עבדו, ולמדו דעת היאך יוכל להמיר את כל היסורים שנגזרו חלילה על בני ישראל ביסורי תורה ועבודה, ובזה יזכו לכל טוב סלה ויתגלה כי 'בטוב העולם נידון'.

חמשה חומשי תורה כנגד חמשה רועים ו'דברי"ם' כנגד 'אהר"ן' אשד מספר שניהם שוה

והנה אי' בסה"ק 'צבי לצדיק' (פ' חוקת) אשר חמשה חומשי התורה מכוונים המה כנגד החמשה רועים 'אברהם יצחק יעקב משה אהרן', ולזה תמצא כי מנין חומש

בתורה ועבודת השי"ת, עד שגם עליהם נאמר 'יסורים ממרקין', ועוד זאת גדלה מעלתם, כי לא די שמתכפרים עוונותיו של הלומד התורה, אלא מוסיף לו השי"ת עוד ליתן לו גן עדן בשכרו על לימודו ותורתו ותפילתו.

'הכל צפוי' כמה יסודים יבואו על האדם אבל 'הרשות נתונה' לבחור אם יבוא יסודי הגוף או יסודי תורה ועבודה

ועתה נתנה ראש ונשובה לבאר את עומק דברי התנא רבי עקיבא בפרקי אבות 'הכל צפוי והרשות נתונה ובטוב העולם נדון והכל לפי רוב המעשה', כי אף רבי עקיבא סבר וקיבל את דעת משה רבינו שיכולים להמיר את יסורי הגוף ביסורי היגיעה והעמל בתורה ועבודה, ולכן אמר כי באמת 'הכל צפוי' והיינו שכבר נגזר על האדם מראש ומקדם שיעור וכמות היסורים העתידין לבוא עליו, אולם אעפ"כ 'הרשות נתונה ביד האדם' והבחירה נתונה בידו לבחור איזה יסורים יבואו עליו, כי אם יבחר בטוב לעסוק בתורה ועבודה מתוך יגיעה ועמל, יצא בזה את ידי חובתו ושוב לא יצטרך להתייסר ביסורי הגוף חלילה, וזאת המשיך והוסיף ואמר כי 'בטוב העולם נידון' והקב"ה חפץ להנהיג את עולמו בחסד וברחמים, ולהמשיך טובה וברכה על ראשי עם בני ישראל בכל עת ועונה, אמנם 'הכל לפי רוב המעשה' ותלוי הדבר בבחירת האדם, שאם יעסוק בתורה ועבודה ביגיעה ועמל, יצא בהם את

‘דברים’ עולה במכוון כמנין ‘אהרן’ עיי”ש לדרכו בקודש נהד”ר.

ד’ מלאכי המרכבה ‘מיכאל, גבריאל, נוריא”ל, רפאל’ עולים כמנין תתקנ”ה הפסוקים שבחומש דברים

ויש להוסיף בזה רמיוזא דחכמתא, כי נודע אשר ישנם ד’ מלאכים במרכבה העליונה אשר עבודתם היא להעלות ולרומם את כל עסק התורה והתפילה של בני ישראל ולהביאם לפני ה’, והם ‘מיכאל, גבריאל, נוריא”ל, רפאל’, וכאשר נבואה חשבון ונמנה את מנין שמותם, יעלה החשבון תתקנ”ה, וכנגדם ישנם תתקנ”ה פסוקים בחומש דברים המכוון כנגד אהר”ן הכהן כנ”ל, כי על ידי קדושת עבודתו של אהרן הכהן הרמוזה בחומש דברי”ם, מתעוררין מלאכי המרכבה העליונה להעלות את כל עסק התורה והתפילה של בני ישראל ולקרבם לפני ה’, בסוד הכתוב (מלאכי ב ז) ‘כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו’.

אהר”ן עולה כמנין רנ”ז כנפי החיות, ובמס”ג עם מנין מ”ט עולה כמנין הנ”ל של תתקנ”ה

ובזוה”ק (פ’ פינחס דף ריז.) מבואר אשר ישנם לאלו המלאכים רנ”ז כנפיים עיי”ש, ומנין זה עולה במכוון כמנין אהר”ן, וכאשר נחשוב את מנין שמו ‘אהרן’ במס”ג ונצרף אליו עוד מ”ט כמנין מ”ט פנים שהתורה נדרשת בהם, יעלה כל החשבון במכוון כמנין

תתקנ”ה הפסוקים שבחומש דברי”ם המכוון כנגד אהר”ן, שהוא כמנין שמות מלאכי המרכבה ‘מיכאל, גבריאל, נוריא”ל, רפאל’ כנ”ל.

משה רבינו ביקש ללמד את בני ישראל שיכולים המה להמיר את יסודי הגוף ביסודי תורה ועבודה

ואחר עלות כל האמור, נבוא להבין ולהשכיל את עומק דברי התוכחה והמוסר שאמר משה רבינו לבני ישראל בריש פרשתן, כי בכל דבריו אשר דיבר אליהם ביקש ללמדם ולהבינם יסוד זה, אשר כמות ושיעור היסורים הצריכים לבוא על האדם, כבר נגזר מראש ומקדם על האדם, אולם הבחירה נתונה בידו והרשות נתונה שיוכל להמיר את כל היסורים הללו ביסורי התורה והעבודה, ובזה יתכפרו לו כל עוונותיו ויצא ידי חובתו באלו היסורים, ואך טובה וברכה ישיגוהו כל ימי חייו.

בדברי משה רבינו הללו נרמזו ג”כ תשובת השי”ת למשה רבינו על טענתו
ועתה הביט וראה נפלאות מתורת ה’, איך נרמז כל זאת בדברי משה רבינו, כי כאשר נבואה חשבון ונמנה את התיבות ‘בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרות ודי זהב’, ונצרף אליהם את מנין שם ‘אהרן’ במס”ג עם מנין מ”ט פנים לתורה אשר עולין תתקנ”ה כמנין תתקנ”ה הפסוקים שבכללות כל ספר דברים

עול תורה ביגיעה ועמל, ובזה יזכו לכפר על כל עוונותיהם בשלימות ויצאו ידי חובת היסורים, ואך טוב וחסד יושפע עליהם בכל עת ועונה.

כן יעזרנו השי"ת שנזכה לקבל עול תורה עלינו כראוי וכנכון, וזכות לימוד התורה והיגיעה והעמל בה יעלה לרצון לפני ה', ובזה נזכה אשר במהרה יפדה השי"ת את כל בני ישראל מכל צרותיהם, ונזכה לצאת מאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה, עדי נזכה במהרה באלו הגופים לקדם את פני משיח צדקנו בב"א.

הכוללים את כל דברי משה רבינו, ונוסיף ונצרף אליהם עוד את מנין שמות מלאכי המרכבה הממונים להעלות את עסק התורה והעבודה לפני ה' מיכאל, גבריאל, נוריא"ל, רפאל, יעלה כל החשבון במכוון ובדקדוק נמרץ כמנין הנ"ל של דברי תשובת השי"ת למשה רבינו 'עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו, וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני הוי"ה' חושבנא דדין כחושבנא דדין, כי בדרך זו ביקש משה רבינו ללמד דעת את עם בני ישראל עד סוף כל הדורות, אשר תמורת להתייגע ביסורים וצרות ח"ו, יכולים המה להטות שכמם לסבול

סופורי צדיקים

שנשמעו מפי קודשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בעת רעווא דרעווין

סעודה שלישית שבת ראש חודש מנחם אב תשפ"ה

יומא דהילולא קדישא

כי אנשים אחים אנחנו

בעת ששבת הרה"ק רבי שלמה מבאבוב זי"ע בעיר בארדיוב בשבת קודש, ובא אצלו הגה"ק בעל עדוגת הבושם זי"ע, היה הרה"ק מבאבוב שמח עמו עד למאוד בחביבות עצומה ובהתפעלות גדולה, עד שבאמצע עריכת שולחנו בליל שבת, קודש, פנה הרה"ק מבאבוב לעדוגת הבושם ואמר, "אספר לכם מעשה", וכה סיפר.

"הרבי מלובלין ורבי זלקא מצאנז היו חברים בימי נעוריהם, ואהבו זה לזה באהבת נפש עד למאוד, למדו יחד וגם נסעו יחד לקנות שלימות אצל רבם הרבי רי אלימלך מליזנעסק זי"ע, ושמה נתארחו שניהם באכסניא אחת, ועסקו בתורה ובעבודה בקדושה וטהרה. ופעם אירע בליל שבת שאחר עריכת שולחן של רבם הקדוש, כשבאו אל האכסניא מצאו שכבר כבו הנרות, והיה חושך ולא יכלו ללמוד ולעסוק בעבודת ה' כדרכם. אמר החוזה שאין ברירה רק לילך לישון, ולמחרת בשבת בבוקר יעמדו בהשכמה וילמדו, ושלח החוזה את רבי זלקא לילך לישון באמרו שעוד מעט וגם הוא ילך לישון, אמנם בעת שכמעט נפל רבי זלקא בשינה, פתאום שמע איך שחבירו רבי יעקב יצחק פוסע בחדר ואומר "הלא אין נרות, איז

לאז מיד גיין זעהן וואס טוט זיך און דו עולמות העליונים" בן נשמע כמה פעמים, רעדה אחו לרבי זלקא מהדיבורים הללו, כי לא ידע והבחין שחבירו כבר משיג מדריגות גדלות באלו, וכבר לא נתן שינה בעיניו כל אותו הלילה, רק חשב איך לקראו - מכאן ולהבא, בלשו 'איהר', או במקדם בלשון דו. כה חשב ונסתפק עד שהאיר היום, ואז למדו הכינו את עצמם לתפילה ולעבודת היום כדרכם, אחד התפלה בסעודת יומא דשבתא באמצע עדיבת השלחן קרא ואמר הרבי ר' אלימלך אליו: רבי זלקא זאל עס בלייבן ביים אלטן". העולם לא הבין כוונתו, זולתי רבי זלקא לחוד. אולם אפילו הכי לא היה יכול עוד רב זלקא לפעול בנפשו לדבר ולשיח עמו בלשון דו, ומצד השני בלשון 'איהר' צוה לו רבו שלא לקראו, על בן החליט. לדבר עמו בלשון נסתר, לא דו ולא איהר". אחרי פעם הזאת כשנסעו מליזענסק. לביתם, נתפרדו איש מעל אחיו באהבה חמה ולא נתראו יותר.

שנים עברו והיום הנודא כ'א אדר תקמ"ז הגיע, ונשמת רבם הקדוש הרבי ר' אלימלך זי"ע ועב"י עלתה לצור מחצבתה לחסות תחת צל כנפי השכינה, ואז התחיל לזרוח אור שמשו של החוזה מלובלין, וחסידים ויהודים מכל קצוי ארץ נהרו אליו, ונעשה לתל תלפיות שכולם פונים אצלו בבקשות ובדרכות בעצות והדרכות, הן ברוחניות והן בגשמיות, ונעשה מפורסם מאוד, עד שגם אצל רבי זלקא נתעורר תשוקה גדולה לנסוע אל חבירו הנאמן. אמנם חשב בנפשו איך אדבר אתו, הלא בלשון איהר, או רבי, לא יכול עפ"י ציווי ופקודת רבו הרבי ר' אלימלך זי"ע, ובלשון די' אינו מתאים, כי הוא צדיק וקדוש רבן ומדריכן של ישראל, ובה נתארך ונתעבב מלנסוע, עד שפעם אחת לא יכול עוד להתאפק, והחליט לנסוע אצלו על שב"ק, וחשב שידבר עמו בלשו נוכח, וכן הוה ונסע מביתו לדרך עיר לובלין, ובהגיעו שם בערב שבת קודש, הלך תיכף לקבל שלום, וכראותו החוזה שמח ועלץ מאוד עמו, ושוב. נתעורר. אהבה הישנה, והשתעשע עמו לזמן

ארוך, אמנם לדבי זלקא היה קצת קשה, כי לא היה יכול לדבר אתו בלשון "איהר" או 'רבי, ולשון נוכח בלתי רצוי לדבר לזמן ארוך, הגם שהיה חבירו מנעוריו קיבל את מדותו עליו בכל נימי נפשו.

ביום השבת קודש ההוא בסעודתא דצפרא דשבתא פנה אליו פתאום הרבי מלובלין ואמר "דבי זלקא, דער רבי איז שוין ביי מי געזען, און האט מיר געזאגט דו קענסט שוין זאגן איהר", און האט מיר נאך א זאך געזאגט, אז פארוואס מיר האבן זיך אזוי ליב ווייל מיר זענען אין פריערדיגן גילגול געווען ברודער". ומאז קיבל מדותו,

(היכל הבעש"ט, מפי הרה"ח אברהם דעמבידצער ז"ל, ששמע מפי זקנו הרה"ח משה יחזקאל רייכמאן ז"ל, שסיפר לו זאת הרה"ח טוביה פריינד ז"ל).

~ הילולא דצדיקאי ~

ז' אב

ה'ערוגת הבשם' הגה"ק רבי משה בהג"ר עמרם גרינוואלד מחוסט נלב"ע בשנת תר"ע.

ח' אב

הרה"ק רבי מנחם בן רבי אברהם בעל הבאר מנחם מקאלוב אשר עמד בראש הישיבה החסידית הגדולה בהונגריה שלפני השואה והיה מגדולי רבני הונגריה ולא השאיר אחריו זש"ק.

האדמו"ר מקוידניוב הרה"ק רבי חנוך העניך דב בן הרה"ק משולם זלמן יוסף נלב"ע בשנת תשל"ח נקרא ע"ש זקינו רבינו הקדוש בעל הלב שמח זיע"א.

היה בידידות עצומה עם ש"ב רבינו הקוה"ט בעל מנחת יו"ט זיע"א ולאחר פטירתו בשעת מסע הלוויה הכתיר את בנו בכורו יבלחט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לממלא מקום אבותיו הקדושים.

תשעה באב

החווה מלובלין הרה"ק רבי יעקב יצחק הלוי ב"ר מנחם נלב"ע בשנת תקע"ה.

העיד תלמידו הגדול הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זי"ע על רבו החווה מלובלין, שכאשר בא אליו אדם להסתופף בצלו והיה לו שם בליכה, היה החווה מוציא את נשמתו בליכה ומכבסה מכל בתמי העינות ומחזירה לו טהורה נקיה וצחה.

י' אב

בעל 'מעשה רוקח' הגאון רבי מסעוד חי ב"ר אהרן רוקח מטריפולי נלב"ע בשנת תקכ"ח.

הרה"ק רבי דוד פורקעס תלמיד הבעל שם טוב הקדוש ובעל תפלת מוסף אצלו בימים נוראים.

נלב"ע בשנת תקל"ב.

אדמו"ר רבי יעקב ישראל טווערסקי מהורניסטייפול-ויסקונסין בן הרה"ק רבי בן ציון יהודה לייב נלב"ע בשנת תשל"ג

יששכר בן יעקב אבינו מקום קבורתו בלבנון.

י"ב אב

המקובל רבי חיים אבישלום כהן פרחיה - "החלבן הקדוש" בן המקובל רבי עזרא אברהם נלב"ע בשנת תשע"ט.

י"ג אב

ה'מגלה עמקות המקבל האלקי רבי נתן נטע בהגה"ק ר' שלמה שפירא נלב"ע בשנת שצ"ג.

ברכת מזל טוב

הר"ר יקותיאל זלמן גוימן הי"ו - ירושלים

משורר נק בהוצאות רגליו

לרגל שמחת הולדת הבן בשעה טובה ומוצלחת

ולאביו ידידנו הוקררה ה'ר' אליעזר חיים שליט"א - ירושלים

יה"ר מלפני בורא עולמים שיוכו לראות רוב נחת יהודי מכל יוצ"ח ולגדלם

לתורה, לחופה, למצוות ומעשיים טובים ע"ד התורה והחסידות אכ"ר

ברכת מזל טוב

הר"ר מרדכי קליין הי"ו - ירושלים

משורר נק בהוצאות רגליו

לרגל שמחת הולדת הבת בשעה טובה ומוצלחת

יה"ר מלפני בורא עולמים שיוכו לראות רוב נחת יהודי מכל יוצ"ח ולגדלם

לתורה, לחופה, למצוות ומעשיים טובים ע"ד התורה והחסידות אכ"ר

ברכת מזל טוב לידידנו

אנ"ש כאו"א בשמו הטוב יבורך

הבה"ח שמעון פויגל ני"ו

לרגל שמחת אירוסיו עב"ג בשעתו"מ

ולאביו הר"ר שלמה הי"ו - בארא פארק

הר"ר יצחק פיליפ הי"ו - אשדוד

לרגל שמחת נישואי בנו הבה"ח בנימין ני"ו עב"ג תחי'

שמחת החתונה תתקיים בעו"ה

ביום רביעי י"ב אב באולמי ארמונות פרידמן

- יה"ר שירבו השמחות עד בלי די -

ואלו יעמדו על הברכה

ידידנו היקרים והחשובים שלקחו על עצמם שותפות חודשית
למכון נועם אמרים להשתתפות בהוצאת הספרים
של ב"ק מדין אדמו"ר שליט"א

הרב אליעזר יצחק קפלן הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב סימן טוב ינץ הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב יהודה זאב וויילל הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב יואל ברמינקא הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרה"צ ר' יואל טייטלבוים הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אליהו גאלדבערגער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב חיים מנדל רייניץ הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב מאיר אייזנברגר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב גמליאל רבינוביץ הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב חיים אלעזר גבירץ הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב גרשון שגור הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב מאיר שניעבאלג הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרה"צ ר' יהודה טרייטל בראנדסארפער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב חנוך אלימלך גרינפלד הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אברהם גמירד הי"ו וב"ב לקיווג הגון בקרוב ולהצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב יעקב סלמון הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב שלום יהודה לייב הנדלס הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אהרן יוסף גמירד הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב חיים אפרים פישל פערלמוטער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב שמואל אביגדור אסטרייכר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב חיים מאיר רוזנר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב עובדיה לוי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות ולע"נ בנם אבינעם	הרב שי לנדמן הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב צבי אריה בן ציון מימון הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב בעילום שם להצלחה בכל הענינים	הרב שלמה יהודה וואלף הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב מרדכי שנק הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב ישעיה מרדכי נויפלד הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב ברוך מאיר שלוינגר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב בן ציון דוב בעריש זילבינגער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב יהודה סגל הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב צבי אריה חירש הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב שמעון מרדכי ווטהיימר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אליהו מרדכי למברגר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרה"ר נסים שלום פרייאנטה הי"ו הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב חיים אליהו חירש הי"ו הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב מרדכי יהודה טווערסקי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב מרדכי יהודה טווערסקי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב שמואל זנויל שמעון הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב לע"נ הרה"ק ר' ישעיה ב"ר משה זצ"ל ומחברו הסוהרה הרבנית הצוקנית שרה בת ר' יצחק יונה ע"ה	הרב דוד מזרחי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב נחום אלכסנדר הורנשטיין הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב לב"י הב' אלטר יעקב יצחק ע"ה בן הרב שלום חיים ראובן שליט"א	הרב לב"י נשים שלום בן לונה זוג' חפציבה בת מיכל ובל יוצ"ח	הרב לב"י מרת ברכה צמל ע"ה בת רבי שלום צדוק זצ"ל	הרב לב"י הרב אפרים בן הרה"ר משה צמל ז"ל	הרב לב"י יוסף ליינער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב לב"י אורי שאול מזרחי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
			הרב לב"י אהרן בן רייזל מאטיל זוג' מרגלית בת שרה וב"ב	הרב לב"י ר' פייבל אברהם בן ר' בנימין ז"ל נדיבת משפחת הרטמן שיחי	הרב לב"י ר' בן ציון ב"ר אפרים ז"ל זוג' ברכה בת ר' שלום צדוק ע"ה נדיבת משפחת הרטמן שיחי

לתרומות ושותפות קבועה !

1. בנק 52 סניף 185 מ"ח 409701831 ע"ש מרכז הצדקה - קרן (חובה לציין מספר קרן) 4288.

2. במספר טלפון: 079-969-6641

3. בעמדות נדרים פלוס בבתי המדרש ע"ש "מכון נועם אמרים סאסוב".

4. אצל הרב אליעזר קפלן בנייד: 052-71-66641

תשעת הימים תשפ"ה

בס"ד

זמנים לשבת דברים - חזון ותשעה באב

7:30	שחרית שב"ק:
5:30	מנחה שב"ק אחה"צ:
7:36	סוף זמן אכילה:
8:48	מוצאי שב"ק:
9:40	ערבית ומגילת איכה:

תשעה באב

10:00	שחרית - ברכות
-------	---------------

שיעור מיוחד בענייני תשעה באב

מפי כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א בשעה 2:00

2:50 (הנחת תפילין)	מנחה מנין אד"ש:
7:00 (הנחת תפילין)	מנחה מנין ב':
מיד לאחר מנחה	ערבית מנין א':
8:30	ערבית מנין ב':
8:47	סיום הצום ר"ת:
9:30	קידוש לבנה:

יה"ר שנזכה לראות בנחמת ציון וירושלים בב"א

ימי תשעת הימים תשפ"ה

בס"ד

"על-זה הִיָּה דָּוָה לְבָנוּ עַל-אֵלֶּה חֲשָׁכוֹ עֵינֵינוּ"

שיעור מיוחד

בענייני תשעה באב ימסר מפי
כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

בשעה 2:00 בצהריים

בבית מדרש הגדול קרית ישמח משה

ניתן להאזין בשידור חי:

במערכת קול הלשון - קו ישיר לשיעורי מרן רבינו שליט"א: 073-3718076

או בקול סאסוב: 077-2611104 שלוחה 7

שְׁמָעוּ וְתַתִּי נַפְשְׁכֶם